

परिवर्तनको लागि क्राइम अपरेसन

CRIME OPERATION साप्ताहिक

□ वर्ष १२ □ अंक ३३ २०८० चैत १८ गते आईतवार Sunday 31, MAR 2024 □ पृष्ठ: ६, □ मूल्य रु. १०/-

क्राइम अपरेसन साप्ताहिक
पत्रिकाको इ-पेपर
www.crimeoperation.net
ता बगइन्छ गरी हेर्न सम्पूर्ण
महानुस्मावहस्ता हार्दिक
अनुरोध गर्दछु ।
सम्पादक

अग्नी पिडितहरूको लागि सहयोगी हातहरू थपिँदै, कोशी सरकार पनि पहल गर्दै

सुरेन्द्र मण्डल
विराटनगर । रंगेली नगर पालिका बाड नं ३ रनजनीको काजीमान चौक स्थित रहेको बाबु साहेब टोलका आगलागी पिडितहरूको सहयोगको लागि सहयोगी हातहरू थपे गएको छ भने कोशी प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री केदार कार्कीले पनि स्थायी बसोबासको लागि पहल गरि रहेको बताएका छन् ।

बाबु साहेब टोलमा फागुन ३ गते शनिवार बिजुलीको तारबाट आगलागी हुँदा २८ घर परिवार घर बिहिन भएका थिए । सन्धानल वस्तीका सुकुम्बासी हरूले दैनिकरूपमा गुजारा गरेर जीविकोपार्जन गर्दै आएका छन् । प्रत्यक्ष भेटका क्रममा मुख्यमन्त्री कार्कीले अब विपन्नले विपन्नमात्रै नभई सम्पन्न बन्ने अभियानमा लाग्नुपर्ने बताए । त्यसैगरी आगलागी पिडित हरूलाई खान लाउनका लागि खाद्यसामग्री लत्ताकपडा लगायत

रंगेलीका अग्नी पिडितहरूसँग कुरा गर्दै, कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री केदार कार्की ।

का सामग्रीहरू विभिन्न दाताहरूले गरि रहेका छन् । आगलागी पिडितहरूको सहयोगको लागि शनिवार दुहा कतारबाट 'नेपाल सन्थाल बचत समुह' द्वारा राहत सामग्री प्लास्टिकको ठूलो आरी २८ थान, स्टीलको सानो अरी २८ थान, स्टीलको थाल ८४ थान, स्टीलको ख्लास ११२ थान, स्टीलको

बटुका ११२ थान, चुलेसी २८ थान र नाडलो २८ थान गरी जम्मा ४२० थान किचन सामग्री राज मुर्मूको समन्वयमा राहत सामग्री टंक ठकुरीलाई हस्तान्तरण गरिएको थियो । त्यसै कानेपोखरी गाउँपालिका होक्लावारी विसनपुरका श्यामलाल सौरन र मनोज सिलवालले आफ्नो गाउँटोलबाट संकलन गरिएको राहत सामग्री दाल, चामल, नुन, तेल र भाडा

वर्तन एवम लत्ताकपडा समेत ठाकुरीलाई हस्तान्तरण गरिएको थियो । रंगेली नगरपालिकाका प्रमुख दिलीप अग्रवाल भारत भ्रमणमा रहेकोले आगलागी पिडितलाई राहत दिन पालिकाबाट कुनै निर्णय हुनसकेको थिएन । भारत भ्रमणबाट आएपछि शुक्रवार प्रमुख अग्रवाल आगलागी

वाकी अन्तिम पेजमा...

वडाकोभवनशिलान्यास, विद्यालयभवन उद्घाटन

धनकुटा । खानेपानी मन्त्री राजेन्द्र राईले धनकुटामा दुई वटा वडा कार्यालय भवन शिलान्यास र एउटा विद्यालय भवन उद्घाटन गरेका छन् । विभिन्न कार्यक्रममा सहभागि हुन गृहजिल्ला धनकुटा आइपुगेका मन्त्री राईले पाखीवास नगरपालिका वडा नं.३ र वडा नं.७ को वडा कार्यालय भवन शिलान्यास र सहिदभूमि गाउँपालिका-४ स्थित कन्या देवी माध्यामिक विद्यालयको भवन उद्घाटन गरेका हुन् । पाखीवास वडा नं.३ ले कालीमाटी र वडा नं.७ ले होक्से टोलमा वडा कार्यालय भवन निर्माण गर्न लागेको हो । शुक्रवार होक्से टोलस्थित भवन निर्माण स्थलमा ईटा राखेर मन्त्री राईले ७ नं. वडा कार्यालय भवन शिलान्यास गरे । ७ लाखको लागतमा बनाउन लागिएको सो

भवन आगामी असार मसान्तिभित्रमा निर्माण सम्पन्न गर्नेगरी भोजपुरको मिडहिल इन्फा स्ट्रक्चर प्रालि सँग सम्झौता भएको वडाध्यक्ष देवेन्द्र तामाङले जानकारी दिए । सो भवन निर्माण गर्न वडा सदस्य चन्द्रबहादुर तामाङले दुई रोपनी जग्गा निशुल्क प्रदान गरेका छन् । ७ नं.को वडा कार्यालय भवन शिलान्यास सकेर वडा नं.३ पुगेका मन्त्री राईले त्यहाँ पनि वडा कार्यालय भवन शिलान्यास गरे । स्थानीय हर्कबहादुर राईले निःशुल्क प्रदान गरेको दुई रोपनी काठमाडौंको एमकेए गुप प्रा.लि.ले भवन निर्माणको जिम्मा लिएको वडाध्यक्ष सरोज वांकी अन्तिम पेजमा...

कोशी प्रदेशमा सिनेमा साक्षरता अभियान सम्पन्न

विवश गौतम

विराटनगर । ओस्कार अन्तर्राष्ट्रिय कलेजले नेपाल भरिका ठूला दश शहरमा सिनेमा साक्षरता अभियान शुरु गरेको छ । त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त सो कलेजले चैत्र १४, १५ र १६ गते क्रमशः भ्रुपाको वितामोड, कोशी प्रदेशको राजधानी विराटनगर र इटहरीमा सफलता साथ सम्पन्न भएको छ । विगत दुई

दशकदेखि सिनेमा शिक्षा क्षेत्रमा निरन्तर योगदान गर्दै आएको स्नातक तह अध्ययन गराउने नेपालकै पहिलो कलेज हो । वितामोडमा एक सहभागीले भने "यस्तो शैक्षिक अभियानले दक्ष कलाकारहरू मात्र उत्पादन गर्दैन तर राम्रो दर्शक पनि पाउनुका साथै चलचित्रप्रति हेर्ने नक रात्मक दृष्टिकोण

पनि परिवर्तन हुनेछ ।" अर्का सहभागीले भने "चलचित्र निर्माण गर्दाको दुख तथा अप्ठ्यारो पक्षलाई दर्शकसामु उजागर गर्दै यसप्रतिको लगानी, मेहनत परिश्रमको कदर गर्ने यस सिनेमा साक्षर अभियानले मद्दत पुग्नेछ ।" "कार्यशालामा वास्तविक जीवनमा देखिएका चरित्रहरूको उदाहरण दिँदै घटना परिघटना जोड्दै हामी आफैले तत्कालै एउटा कथालाई कसरी

पटकथामा रुपान्तरण गर्ने कुरा सिक्दैगर्दा र दृष्य पछाडिको सम्पूर्ण कार्यहरूको बारेमा बुझ्दैगर्दा चलचित्रकर्मीहरूप्रति एक प्रकारको श्रद्धा वा आदर जागेर आयो ।" भनेर एक सहभागीले आफ्नो बुझाइ व्यक्त गरे । अर्का सहभागी गौशिका श्रेष्ठले यो कार्यशाला निकै नै चाखलाग्दो र रोचक भएको बताइन् ।

वाकी अन्तिम पेजमा...

अग्नी...

पीडित बस्तीमा गई सामूहिकरूपमा भेटघाट गर्दै भने हामी तपाईंको दुःख चिन्तालाई बुझ्छौं तपाईंहरूको स्थायी बासको लागि पक्की घर निर्माण गर्ने सोची रहेका छौं तर घर बनाउने कहाँबाट त्यो समस्याले चिन्तित छौं ।
बाबु साहेब बस्ती भनेको बाबुसाहेबकै शाखा सन्तानको निजी जग्गामा उक्त सन्थाल परिवार वर्षौं देखि बस्दै आई रहेको थियो । हालसम्म जग्गा धनीबाट जग्गा खाली गर्न कुनै किसिमको करकाप नरहे पनि आगो लागेर घरहरू खरानी भए पश्चात उक्त जग्गा पूर्ण रूपले खाली भएको देखिन्छ ।
त्यसैले आगलागी पीडित को पक्की घर बनाउंदा जग्गा धनीसंग समन्वय नगरी घर बनाउन हुँदैन यदि पक्की घर नै बनाउने हो भने जग्गा धनीसंग समन्वय गरी वर्षौंदेखि बसी रहेको सुकुम्बासीहरूकै नाममा जग्गा दर्ता गराई पक्की

भवन बनाई दिन स्थानीयहरूको सुफाव छ ।
अग्नी पीडितहरूका समस्या कहिले सम्म समाधान हुन्छ भन्ने प्रश्नमा वर्षा शुरु हुनु अगावै बाबु साहेब बस्तीका पीडित परिवारलाई स्थायी घर बासको व्यवस्था गर्ने प्रमुख अगबालले प्रतिबद्धता जनाएको थिए ।

कोसी...

रङ्गेली मुभीमा अभिनित नव कलाकार अभिषेक रोय पनि एभरेष्ट सेकेन्टरी स्कूल विराटनगरमा आयोजित सिनेमा साक्षरता अभियानमा सहभागी भएका थिए र उनले यस कार्यक्रमबाट आफूले सिकेको चलचित्र निर्माण एक गहिरो विषय भएको बताएका छन् । सञ्चारकर्मीहरूसंग कुरा गर्दै उनले भने "चलचित्र भनेर बुझ्नुको साथै निर्माण गरिन्छ । यसमा भएका सकारात्मक नकारात्मक पक्ष भन्दा पनि यसको भाव र यसले दिन खोजेको शिक्षा धेरै

महत्वपूर्ण रहेछ ।" सबै सहभागीहरूले फिल्म साक्षरता अभियान विराटनगर जस्तो ऐतिहासिक शहरमा लिएर आएकोमा खुशी व्यक्त गर्दै ओफ्फर अन्तराष्ट्रिय कलेजलाई धन्यवाद व्यक्त गरे ।
"यो एउटा चलचित्र निर्माण क्षेत्रका लागि साक्षरता अभियान हो र यस बारेमा पनि अध्ययनको खाँचो छ भनेर हामीले यो अभियान शुरु गरेका छौं । फिल्मको बारेमा मानिसहरूको बुझाइ गलत छ र त्यो बुझाइलाई सच्याउने यो एक अभ्यास हो । जसरी अध्ययनका लागि इन्जिनियरिङ, व्यवस्थापन लगायतका अनेक विषयहरू छन् त्यसरी नै यस आर्ट फिल्ममा हुने सिनेमा शिक्षाभिन्न पनि विविध विषयहरू छन् । सिनेमा पनि एक अध्ययनको विषय हो भनेर बुझाउन यो अभियान शुरु गरेका हौं ।" भनेर सिनेमा साक्षर अभियानका प्रबन्धक तथा कलेजका प्रशासकीय प्रमुख नविन न्यौपानेले भने ।

"अभियानका प्रबन्धक वा इभेन्ट मन्टोर रूपमा भन्नुपर्दा सहभागी धेरैभन्दा भन्दा पनि विराटनगरको कार्यक्रममा जति जना उपस्थित भएर सिक्नुभयो त्यसमा एकदमै सन्तुष्टी मिलेको छ ।" भने । यो पहिलो पटक देशव्यापी रूपमा सिनेमा साक्षरता अभियान सञ्चालन गरिएको हो ।
विराटनगरमा न्युन सहभागी भएपनि क्वालिटी इभेन्ट भएको कुरा कलेजका प्रधानाध्यापक राजा राम दाहालले दावी गरेका छन् । उनले भने "अहिले स्कूलहरूमा परीक्षा चलिरहेदा हामीले ठूलो समूह भन्दा पनि इभेन्टका लागि आवश्यक रूची भएका सहभागीहरू पाएका छौं ।"
त्यसैगरी इटहरीमा सुष्मा गोदावरी कलेजमा सम्पन्न कार्यक्रममा प्रदिप श्रेष्ठले भने "ओस्कार कलेजले गरेको शिक्षाप्रतिको यो कार्य इतिहासमा नाम रहनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।" प्रशान्ता विश्वकर्मांले भनिने "मैले पहिले पनि सामान्य नाटकहरूको कक्षाका भाग लिँदै आइरहेकी थिएँ र पहिला सिकेका कुराहरू यहाँ नयाँ तरिकाले सिक्न पाएँ ।" "धेरै जना डाक्टर, इन्जिनियर वन्न र पैसा कमाउन होडबाजी गरे भैँ लागिरहेका छन् तर कलाको क्षेत्र यस्तो क्षेत्र हो, यसमा दाम पनि छ दाम पनि छ, यसमा जतिको अरु कुनै क्षेत्रमा पैसा छैन ।" भनेर लिओ जिल्ला परिषद्का सल्लाहकार युवराज काफ्लेले भने ।
वित्तमोडको कञ्चनजङ्गा अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालयबाट शुरु भएको उक्त शैक्षिक अभियान आज जनकपुरको मोनास्टीक स्कूल/कलेज, भानु

घरेलु टिम सांगीला विजय

विराटनगर । आठौँ संस्करणको विराट गोल्ड कप प्रतियोगिताको तेस्रो दिन शनिवार विराटनगरका उद्योगी राजेन्द्र राउतले लगानी गरेको घरेलु टिम सांगीला मोरङ फुटबल क्लबले भुटानको रोयल थिम्पु फुटबल क्लब (आरटिएफसी) लाई २-२ गोलले परजित गर्दै विजय भएका छन् ।
सांगीला अन्तिम चारको स्थान सुरक्षित गरेको छ । खेलको प्लेयर अफ द म्याच सांगीलाको महेन्द्र कार्की घोषित भए । उनले नगद ११ हजार रुपैयाँ प्राप्त गरेका थिए ।
त्यसैगरी दोस्रो दिन शुक्रवार भएको रात्रीकालिन गोल्डकपमा विभागीय टिम

त्रिभुवन आर्मी क्लबलाई २-० गोलले पराजित गर्दै एनआरटी क्वाटरफाइनलमा पुगेको थियो । प्लेयरअफ द म्याच एनआरटीका आफिज ओलावा ले घोषित भएका थिए । उनले नगद ११ हजार रुपैयाँ प्राप्त गरेका थिए ।
आठौँ संस्करणको विराट गोल्ड कप फुटबल प्रतियोगिताको प्रथम दिन विहीवारको खेलमा विभागीय टिम नेपाल पुलिस क्लबलाई ३-० गोलले हराउँदै पाहुना टोली भुटानको रोयल थिम्पु फुटबल क्लब (आरटिएफसी) विजय भएका थिए । खेलको प्लेयर अफ द म्याच भुटानका किन्जाङ तेन्जिङ घोषित भएका थिए । उनले नगद ११ हजार रुपैयाँ प्राप्त गरेका थिए ।

चौकमा हुँदैछ क्रमशः हेटौँडा, नारायणगढ, वुटवल, घोराही, धनगढी र चैत्र २५ गते पोखरामा समापन हुनेछ ।

वडाको...

राईले जानकारी दिए ।
यसअघि मन्त्री राईले विहीवार सहिदभूमिको कन्यादेवी माध्यमिक विद्यालयको नवनिर्मित छ कोठे पक्की भवन उद्घाटन गरेका थिए । विद्यालयमा आयोजित कार्यक्रममा उनले शिलालेखको पर्दा उघारेर भवन उद्घाटन गरे । ६७ लाखको लागतमा भवन बनाइएको हो । सो विद्यालयमा २६८ जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन् ।
पाखीवास-३ को वडा कार्यालय भवन शिलान्यास कार्यक्रममा बोल्दै मन्त्री

राईले अहिले गाउँ-गाउँमा विकासले गति लिदै गएको बताए । तीव्र गतिमा विकास गर्न सरकार लागिपरेको भन्दै मन्त्री राईले विकासलाई गति दिन सरकारमात्र नभएर जनताहरू पनि लागिपर्नुपर्ने धारणा राखे ।
पाखीवासको खानेपानी समस्या हल गर्न भुर्के खानेपानी आयोजना सफल पार्नुपर्ने आवश्यकता औल्याउँदै मन्त्री राईले त्यसका लागि लागिपर्ने जनप्रतिनिधिसहित सबैलाई आग्रह गरे । आफ्नो तर्फबाट सक्दो सहयोग गर्ने उनको भनाई छ । खानेपानीको समस्या क्रमशः हल गर्दै जाने भन्दै उनले धनकुटामा खानेपानीमा मात्र नभएर सडक स्तरोन्नति लगायत अन्य विकास निर्माणका काममा पनि पहल गर्ने वचन दिएका छन् ।

हावाहुटीबाट जोगिनि उपायहरू

- घरको संरचना बलियो बनाऔं,
  - हावाहुटी चल्न थालेपछि भूस्थान डोका थुनौं,
  - छानालाई राम्ररी हुक तथा ताएले कसेट बाधौं,
  - छतका गमला सुरक्षित रूपमा राखौं,
  - जस्तापाता लगायतका बस्तुहरू खुला तथा जथाभावी नछोडौं,
  - हावाहुटी चलेमा भागदौड नगर्ने, विस्ताएँ सुरक्षित स्थानमा जाऔं,
  - सुरक्षित ओत नभेटे थुक्क बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोटो परौं,
  - हावा हुटी चलेक सम्मयमा सवारी साधन रोकेर सुरक्षित स्थानमा बसौं ।
- हावाहुटीबाट हुने क्षति कम गर्न पूर्वतयारी एवं सतर्कता अपनाऔं ।

नेपाल सफरका, विज्ञापन बोर्ड

विराटनगर महानगरपालिकाको सूचना

- मिसावट गरिएका, सडगेलेका तथा अस्वस्थकर खानेकुराहरू नखाऔं ।
- उपभोक्ता हित संरक्षणमा चनाखो बनौं ।
- छाला भएको मासु नखाऔं र विक्री तिबरणमा समेत निरुत्साहित गरौं ।
- आखड रंग प्रयोग गरेका खाद्य पदार्थहरूको उपभोग बहिस्कार गरौं ।
- छाडा चौपायाको नियन्त्रण गरौं, घरपालुवा चौपायाहरू छाडा नछाडौं ।
- सडक तथा पेटीकीनयारामा आवागमन अवरोध हुने गरी निर्माण समग्री नराखौं तथा व्यापार व्यवसाय नगरौं ।
- बसोबास स्थल, टोलमा व्यवसायिकरूपमा पशुपालन कृखुरा पालन गर्दा छर्छमेकमा असर नपर्ने गरी पालौं ।
- सवारी साधनहरू तोकिएको स्थानमा मात्र पार्किङ गरौं ।
- बालबालिकालाई काममा हैन विद्यालय पठाऔं ।
- बालश्रम शोषणविरुद्धको आन्दोलनलाई पालना गरौं बालश्रम शोषण मुक्त नगरको स्थापना गरौं ।
- बालश्रम शोषण समाजिक अपराध हो ।
- विराटनगर उपमहानगरपालिका क्षेत्रका प्रत्येक घरलाई बालसंरक्षणगृहको रूपमा स्थापित गरौं ।
- सार्वजनिक स्थलमा जतातै फोहोरमैला नफालौं ।

पानीजन्य रोग र सरसफाइको कमीलेरुपस्थानबाट बच्न निम्न क्रियाकलाप अवलम्बन गर्नु हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

- सुरक्षित पानी विज्ञ यदि सुरक्षित नलागेमा पानी शुद्धीकरणका घरेलु विधि : उमाल्ने, क्लोरिन गर्ने, फिल्टरिङ गर्ने आदि विधि प्रयोग गरी मात्र पानी पिऊ ।
- चर्पीको नियमित प्रयोग गरौं, गराऔं र चर्मी नियमित सफा राखौं ।
- ताजा, सफा र राम्ररी पकाएरका खानेकुरा खाऔं ।
- दिसा गएपछि, बच्चाको दिसा घोएपछि खाना पकाउनु खानु अगाडि र खाना खाएपछि फोहोर छोएपछि साबुन पानीले हात धौऔं एवं धुन लगाऔं ।
- खोम्बा, हाड्यु गदा कुहनाले वा टिस्यु पेपरले नाक, मुख छोपौं, आवश्यक रूपमा नाक मुख, आँखा वा अनुहारलाई हातले नछौऔं ।
- कुहने तथा नकुहने फोहोरलाई बर्गीकरण गरी उचित रूपमा व्यवस्थापन गरौं । घर वरपर जथाभावी पानी र फोहोर जम्न नदौऔं । खाने पानीका स्रोत पोखरी, ताल, तलैया, नदी, समुदायिक वातावरण सफा राखौं ।

**खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग
संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना
विराटनगर, मोरङ, कोशी प्रदेश**

सप्तपादकीय

विराट गोल्डकपमा छैन रौनकता

“हाम्रो शान विराटनगरको पहिचान विराट गोल्डकप” भन्ने मुल नाराका साथ चैत १५ गते विराटनगरको शहिद मैदानमा शुरु भएको छ । विगतको वर्षका विराट गोल्डकप प्रतियोगिता तामाकाका साथ गरि रहेको थियो । तर यस वर्ष त्यस्तो रौनकता देखिएको छैन । जसका कारण फुटबल हेर्ने दर्शकमा समेत कमी आएको छ । प्रतियोगिताको रौनकता घटनुमा को दापी ? भन्ने विषयले अहिले चर्चा पाएको छ । विराट गोल्ड कप फुटबलको मुख्य भुमिकामा रहेका विराट गोल्डकप फुटबल ट्रष्टले विराटनगरका उद्योगी व्यवसायी, संचार क्षेत्र, बुद्धिजीवीहरूलाई समेट्न नसकेकै कारण प्रतियोगिताका रौनकता घटेको छ ।

२०१८ सालबाट महेन्द्र गोल्डकपको नाममा आयोजना हुँदै आएको गोल्डकप २०६८ बाट विराट गोल्डकपमा परिवर्तन भएको थियो । विगतका प्रतियोगिताहरूमा उद्योगी व्यवसायीका सहभागीता भएको प्रतियोगिताहरूमा उल्लेख्य सहभागीता रहने गरेको थियो । गतवर्ष प्रतियोगिता गर्ने जिम्मा विराटनगर महानगरपालिकाका मेयर नगेश कोइरालालाई दिएको थियो । तर त्यसमा पनि सफलता हासिल गर्ने सकेनन् र उल्टै कोइराले करीब करोड ऋण भएका वताएका थिए । यस पटकको प्रतियोगितामा समूह ‘ए’ मा घरेलु टोली साँघुरा मोरङ एफए, भुटानको रोयल थिम्पु एफसी, नेपाल पुलिस क्लब, सशस्त्र प्रहरी बलको टोली एएफिएफसी, चर्च ब्याँडज युनाइटेड, समूह ‘बि’ मा भारतको सिक्किम ड्रायगन्स, साउथन समिति कोलकाता, त्रिभुवन आर्मी फुटबल क्लब, न्यूरोड टिम, मच्छिन्द्र फुटबल क्लब खेल रहेका छन् ।

विराट गोल्डकप प्रतियोगितालाई समावेशी बनाएर स्थानी उद्योगी व्यवसायी, संचारकर्मी, बुद्धिजीवी लगायत सबै क्षेत्रलाई समेटेर अगाडी बढ्न जरुरी छ । व्यापारीबाट प्रायोजक खोज्ने तर व्यापारीलाई नै गोल्डकपमा सहभागी नगराउने, प्रचार प्रसारको लागि पत्रकार खोज्ने तर विज्ञापन नदिने, कानून विपरीत लाखौ खर्च गरी आतीसवाजी गर्नेको कार्यहरु रोकेर ट्रष्टलाई समावेशी बनाएर अगाडी बढेमा अगामी दिनमा प्रतियोगितामा रौनकता अवश्य थपिन्छ ।

साप्ताहिक राशिफल

- **मेष** (चु, जे, जो, ला, नि, लु, ले, लो, अ) : तपाईंका विरोधीहरू परास्त हुनुका साथै मान सम्मान समेत मिल्ने योग रहेको छ । युवायुवतीहरूको लागि नयाँजीवन साथी मिल्ने छ ।
- **वृष** (इ, उ, ए, ओ, वा, वि, वु, वे, वो) : आर्थिक पक्ष राम्रो रहेकाले व्यापार व्यवसायबाट राम्रै नाफा मिल्ने तथा परिवारिक सुख प्राप्तीको योग समेत रहेको छ ।
- **मिथुन** (क, कि, कु, घ, ङ, छ, के, को, ह) : आफन्त जनसंग खटपट मनमुटाउ गराउनु योग छ । दाम्पत्य तथा प्रेमको विषयमा सामान्य अड्यारो हुने योग छ ।
- **कर्कट** (हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डे, डो) : मनमा अनावश्यक तर्ककतकले डरा जमाउने योग देखिन्छ । गरेको काम अरुले काट्न सक्ने देखिएकाले विचार पुःयाएर काम गर्नुहोला ।
- **सिंह** (भा, मि, मु, म, मो, टा, टि, टु, टे, टो) : विवाहीवर्गका लागि पहाडमा गहिरो लगाउ हुनुका साथै बौद्धिक क्रियाकलापमा सहभागी हुने प्रबल सम्भावना छ ।
- **कन्या** (टो, पी, पी, पी, ष, ष, ष, पी, पी) : शारीरिक अवस्थाका साथै आलस्य बढ्ने योग रहेको छ । नाना तरहका अनावश्यक विषयलेमानासिक तनाव उत्पन्न गराउने देखिन्छ ।
- **तुला** (रा, री, रू, रे, रो, ता, ती, तु, ते) : पारिवारिक चिन्तालेसताउने योग रहेको छ । भने उत्तरार्द्धमा सामान्य वार्दविवाद पनि सम्भावना रहेको छ ।
- **वृश्चिक** (तो, ना, नि, नु, ने, नो, या, पियु) : आर्थिक पक्ष सवल रहेको छ । आत्मबल तथा पराक्रम बढेर जानाले प्रशस्त कार्य सम्पादन गर्न क्षमता बढ्ने छ ।
- **धनु** (यो, भा, भी, भू, ध, फा, ड, भे) : मेवा मिष्ठानका परिकार प्राप्त हुने बेला छ । कृषि तथा कृषिजन्य व्यवसायमा लाभ हुने प्रबल सम्भावना देखिन्छ ।
- **मकर** (भो, जा, जी, जे, जे, ख, खि, खु, खे, ग, गी) : महिनाको पूर्वार्द्धमा मिस्रहरूसंग धनमाल तथा मनोरञ्जनको अवसर मिल्ने छ । भने उत्तरार्द्धमा मान क्षति र अपमान आउनु सक्ने छ ।
- **कुम्भ** (गु, गे, गो, सा, सी, सु, से, सो, द) : सामाजिक कार्यमा सहभागी हुनुका साथै भोजभैतरमा तथा रमाइलो मात्रको सुवर्ण अवसर मिल्ने प्रबल सम्भावना रहेको छ ।
- **मीन** (वी, वु, वृ, ज, दे, दे, च, ची) : शत्रुहरूको शिर निहार्नेछ । भने वार्दविवादमा विजय मिल्ने योग रहेको छ । पेट, आँखा तथा सामान्य शारीरिक अवस्थाका देखापरे छन् ।

एकताबद्ध कम्युनिस्ट पार्टी, प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रमुख

बिरेन्द्र बस्नेत
पञ्चायत अन्त्य गरेर बहुदल ल्याउन हाम्रा पूर्वजहरूले गरेको संघर्ष हामीले गर्नु परेन । उनीहरूले गरेको लामो समयको भूमिगतकालीन आन्दोलनका फलस्वरूप मुलुकमा बहुदल आएको थियो । तर मुलुकले चाहेको परिवर्तनका निमित्त बहुदल काफै थिएन र परिवर्तनको राजनीति गर्नेहरू मध्येकै केही दल र नेताहरू जनतालाई थप स्वतन्त्र बनाउन चाहन्थे । त्यसैले ‘जनयुद्ध’को तयारी गरे । जनयुद्ध हठाट भएको जस्तो देखिए पनि त्यसको थालनीका निमित्त विचारमा एक भएका चार दलहरूका बीचमा एकता भएको थियो ।

शक्ति लम्सालको नेकपा जनमुर्खी, पुष्पकमल दाहालको नेकपा मशाल, निर्मल लामाको नेकपा चौम र रूपलाल विश्वकर्माको सर्वहारावादी श्रमिक संगठन एक भएर बनेको एकीकृत शक्तिले नै जनयुद्ध सम्भव भएको हो । जनयुद्धका लागि आधार तयार गरेको हो । अहिले हामी धेरथोर उपलब्धि सहित जसरी बाँचिरहेका छौं, यो परिवर्तनको आधार २०४६ सालपछि एकीकृत भएका चार दलहरू हुन्, एकताबद्ध माओवादी हो ।

त्यही जनयुद्धको आधारमा बनेको नेपालको संविधानले समाजवाद उन्मुख सामाजिक व्यवस्थाको परिकल्पना गरेको छ, जुन संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रका लागि संघर्ष गरेका सम्पूर्ण राजनीतिक दलहरूको साझा प्रतिबद्धता हो । तर समाजवाद उन्मुख सामाजिक व्यवस्थाको अभ्यासमा जान नसक्दा ठूलो राजनीतिक संकट जन्मिएको छ । मुलुकमा संघीय गणतान्त्रिक लोकतन्त्र आएको

१७ वर्ष विातिसक्दा पनि सरकारबाट जनताले अपेक्षा गरे अनुसार काम हुन नसकेको कुरा सत्य हो । सरकारले काम गर्न सकेन भन्नुको सोभो अर्थ राजनीतिक दलहरूले आफ्नो सक्षमता प्रदर्शन गर्न सकेनन् भन्ने नै हो ।

गणतन्त्रका लागि संघर्ष गर्दै गर्दा देशमा नयाँ उद्योगधन्दा खुल्लान्, रोजगारी सिर्जना होला, सुशासन आउला, भ्रष्टाचार कम होला भन्ने जनताको ठूलो आशा थियो । कामै नभएको त होइन तर कुनै पनि ठाउँमा जनताले चाहेको गतिमा प्रगति हुन सकेन । यसले नागरिकमा निराशाको दर थप बढ्यो । जीवन धार्मिकका निमित्त गुजारा चलाउन जस्तोसुकै संघर्ष गर्न पनि नेपालीहरू बाध्य भए । त्यसैको फलस्वरूप रोजगारीको खोजीमा युवाहरू विदेशिने, भ्रष्टाचारजन्य गतिविधि, कर छारी र अपराध कर्म बढिरहेको छ ।

सही ढङ्गले नेतृत्व प्रदान गर्नुपर्ने संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाभित्र अस्थिरताको चुनौतीपूर्ण पहाड हामीसँग छ यसले व्यवस्थाभित्र नै नागरिकहरूको असन्तुष्टि बढ्दै गयो । यस्तै-यस्तै कारणहरूले नेपालको राजनीतिमा नयाँ चुनौती देखापरेको छ । यो चुनौती संगठनमा, राजनीतिक पार्टीहरूमा र सबै क्षेत्रमा छ ।

हिजोको क्रान्तिकारी राजनीतिक शक्तिसँग दुईवटा विकल्पहरू छन्- पुराना शक्तिसँग बसेर

परिवर्तन सम्भव भएको हो । २०४६ सालको परिवर्तन पछि संसदको उपयोग गर्दै नयाँ संघर्षको रूपमा जनयुद्ध सुरु गरिएको ज्युदो इतिहास हाम्रोसामु छ । ठिक त्यस्तै जनयुद्धपछि प्राप्त भएको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको उपयोग गरिरहेका छौं ।

समय गतिमा हुन्छ । गतिले नयाँ परिस्थितिको सृजना गर्छ र उक्त परिस्थितिले नयाँ एजेन्डाको माग गर्छ । नयाँ एजेन्डाले फेरि परिस्थितिमा परिवर्तन ल्याउँछ । यो नै परिवर्तनको नेतृत्व हो ।

समाजमा गतिमा दृष्टिले तीन थरी मानिसहरू हुन्छन्- पश्चगामी, यथास्थितवादी र अग्रगामी । नेपालमा भएका ठूला-ठूला क्रान्तिपछि पनि पुरानो शक्ति पूर्ण रूपले सकिएको छैन । त्यो शक्ति पश्चगामी राजनीतिको भूमिकामा छ । संघर्षको बेलाको क्रान्तिकारी शक्ति पनि विस्तारै यथास्थितवादी शक्तिमा रूपान्तरण हुन्छ र परिवर्तनको नेतृत्व गर्ने नयाँ राजनीतिक शक्तिको खाँचो पर्छ । कहिलेकाहीं तत्कालीन क्रान्तिकारी शक्ति पुरानासँगै मिसिएर फेरि पश्चगामी शक्तिमा रूपान्तरण हुन्छ ।

यस्तो राजनीतिक गोल चक्करमा नेपालको क्रान्तिकारी राजनीतिक शक्तिसँग पनि परेको कुरा सत्य हो । तर राजनीति सधैं यही गोल चक्करमा रहन सक्दैन । यसले निकासको खोजी गर्छ । अब हिजोको क्रान्तिकारी राजनीतिक शक्तिसँग दुईवटा विकल्पहरू छन्- पुराना शक्तिसँग बसेर यथास्थितवादी हुने वा नयाँ राजनीतिक बाँकी ५ पेजमा...

केही महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

ढुमकल	अरुपताल	प्रहरी
विराटनगर वारुणग्रन्थ ४२०००० इटहरी वारुणग्रन्थ ५८०१०१ धरान वारुणग्रन्थ ५२०११९ झारुवा वारुणग्रन्थ ५६०१०१ ढुमक वारुणग्रन्थ ०२३-५८०१०१ मझपुर वारुणग्रन्थ ०२३-५२०१०१	कोशी अ.अ.इ.म.र.ज.सी ५२४२३४ रंगेली अरुपताल ५८००४८ आँखा अरुपताल ५२३१०६ सुरक्षा अरुपताल प्रा.वि. ०२३-५३६९४१, ५२२८०७ इतुबलेस ५८०२१७, ५२३७१७, ५८०२१७, ५२३७०६	पूवजिला क्षेत्र कार्यालय ०२३-४३५००७ जिल्ला प्रहरी कार्यालय ५२०३५८, ५२३९०१, ७०० नगर प्र.का. विराटनगर ५२३८५०, ५२०३६७, ११०, इ.प्र.का. रंगेली ५८००८०२३० इ.प्र.का. उर्लावारी ०२३-५४०००२ सिमा प्रहरी चौकी ०२३-४३५८४०

इतुबलेस सेवा
जिविजि मोरु ५३६३५३
नेरसो रंगेली ५८००४८
विराटनगर उपतानपा ५२२२३६

कृषि उत्पादनको कृषि मूल्य सूचना प्रणाली सार्वजनिक

विराटनगर । कोशी प्रदेश सरकार, उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले व्यापको कृषि मूल्य सूचना प्रणालीको उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्री रामकुमार खत्रीले एक कार्यक्रमका बीच सार्वजनिक गरेका छन् ।

कृषि मूल्य सूचना प्रणाली कार्यक्रमका प्रमुख अतिथी उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्री रामकुमार खत्रीले रयल टाइमको मूल्यका बारेमा जानकारी नपाउँदा किसानले वस्तुको उचित मूल्य पाउन नसकिरहेको विद्यमान अवस्था हटाउन यो प्रणालीको भरपुर सदुपयोग गर्नुपर्ने भन्दै तीन तहका सरकारहरू मिलेर किसानहरूलाई उचित सूचना, मूल, बिउ, तथा परामर्श आदि सेवाहरू दिँदै कृषि उत्पादन बढाउन लाग्नु पर्नेमा बताए ।

कोशी प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३३ प्रतिशत हिस्सा ओगट्ने कृषि क्षेत्रको सबलीकरण, व्यवसायीकरण र कृषक, व्यवसायी देखि उपभोक्तासम्मको हितलाई ध्यानमा राखी 'कृषि मूल्य सूचना प्रणाली' सञ्चालनमा ल्याइएको छ । यस सूचना प्रणालीबाट साना तथा ठूला कृषक, ठूला लगानीमा सञ्चालित कृषि फर्म, व्यापारी, तथा प्रशोधनकर्ताहरू लाभान्वित हुन सक्ने मन्त्रालयका वरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत पशुपति पोखरेलले बताए ।

कोशी प्रदेशका तीन ठूला कृषि बजारहरू विर्तामोड, धरान र इनरुवाको शोक तथा खुद्दा मूल्य समावेश गरिएका छन्। तर प्रदेशको राजधानी सहर विराटनगरको कृषि बजार भने मूल्य सूचना प्रणालीमा समावेश भएको छैन। विराटनगर कृषि थोक तथा खुद्दा बजार व्यवस्थापन समितिले आर्थिक कारकिर्दीमा वस्तुको मूल्य संकलन गर्ने परिपाटी विकास नगरेका कारण कृषि मूल्य

प्रणालीमा समावेश गर्न नसकेको अधिकृत पोखरेलले जानकारी गराए । विराटनगर महानगर पालिकासँग समन्वय गरेर बजार व्यवस्थापन समितिलाई व्यावस्थित गरी सूचना प्रणालीमा समावेश गर्न समन्वय गर्ने मन्त्रालयले जानकारी दिएको छ ।

सूचना प्रणालीमा कोशी प्रदेशका तीन ठूला कृषि बजारहरू, कृषि बजार व्यवस्थापन समिति विर्तामोड, कृषि बजार व्यवस्थापन समिति इनरुवा, पालिका स्तरीय कृषि बजारहरूमा सगरमाथा क्षि थोक बजार गाईघाट, कृषि तथा पशुपन्थी बजार दुहवी, दमक न.पा.को नयाँ सक्की बजार, र जाल्पादेवि कृषि उपज संकलन केन्द्र, धनकुटा आबद्ध छन् । आगामी दिनहरूमा कोशी प्रदेशमा समावेश गरिने लगिनेछ । यस मूल्य सूचना प्रणालीमा कोशी प्रदेश बाहिरका कृषि थोक बजारहरूमा बुटवल, पोखरा र काठमाडौंका कृषि थोक बजारहरूको मूल्य सूचना समेत हेर्न सकिने व्यवस्था समेत गर्ने भएको छ ।

यस प्रणालीमा उल्लेखित कृषि उपजहरूको मूल्य सूचना दैनिक रूपमा अद्यावधिक गर्ने कार्य भइरहेको छ । दैनिक मूल्य सूची अद्यावधिक गर्ने कार्य सम्बन्धित कृषि बजारका सूचना सङ्कलनले मोबाइल एप्लिकेशनको प्रयोग गरी यस प्रणालीमा पठाउने गर्दछन् । हरेक दिनको कृषि उपजको मूल्य सामान्यतः विहान ७ देखि ११ बजेभित्र अद्यावधिक गरिनेछ । यस

प्रणालीमा मोबाइल एपस र कम्प्युटर दुवैबाट मूल्य अद्यावधिक गर्न सकिन्छ ।

तथ्याङ्क सङ्कलनले अद्यावधिक गरेको सो मूल्य सूचना यस प्रणालीमा पठाउनु अगाडि सम्बन्धित बजारले नै पूनः प्रमाणीकरण गर्दछन्। साथै कुनै तथ्याङ्क संशोधन वा परिमार्जन गर्नुपर्ने भएमा सो कार्य यस मन्त्रालयले गर्दछ । त्यसैले यस मूल्य सूचना प्रणालीमा रहेका तथ्याङ्क आधिकारिक र विश्वासनीय हुन्छन् ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को भाद्र देखि सुरु गरिएको यस सूचना प्रणालीबाट विगतमा कुन समयमा कुन वालीको बजार मूल्य कति रहेको थियो भन्ने जानकारी पनि प्राप्त गर्न सकिन्छ, उक्त सूचनाको माध्यमबाट कृषकले वाली लगाउने समयमा नै कुन वाली, कहिले र कति परिमाणमा लगाउने योजना निर्माण समेत गर्न सक्छन् । फलस्वरूप कृषकले उपयुक्त बजार मूल्य प्राप्त गर्न सक्छन्, भने ती नै तहका सरकारहरूलाई कृषि उपजको उत्पादन र बजारिकरण सम्बन्धित समयानुकूल उपयुक्त नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्न समेत सहयोग मिल्दछ ।

किसान र बजारका साथै कृषि क्षेत्रमा अनुसन्धान गर्न चाहनेहरूलाई समेत यो प्रणालीले पर्याप्त सूचना उपलब्ध गराउने विश्वास लिइएको छ ।

सबैभन्दा मूल्य घटबढ हुने वस्तुहरू के के छैन भन्ने बारेमा विवरणहरू प्रविष्ट गर्न सकिने व्यवस्था समेत गोकौले विषयमा ती विवरणहरू समेत प्रणालीमा समावेश भए पश्चात अध्ययन, अनुसन्धान, नीति तथा कार्यक्रम निर्माणका लागि यो पणानी उपयोगी छ । यस प्रणालीमा रहेको व्यवस्था अनुसार तथ्याङ्कहरू प्रविष्टी भए पश्चात विभिन्न कृषि बजारहरूको विगत र वर्तमानको मूल्य सूचनाका आधारमा वस्तुहरूको बजार प्रवृत्ति (बचपभत त्चभलम) अनुसार उत्पादन योजना तयार गर्न सहज हुनेछ । यस प्रणालीमा प्रविष्ट भएका बजार सम्बन्धित तथ्याङ्कहरू अघि लेखित भई नविषयमा योजना र नीति निर्माणमा समेत सहयोग पुग्नेछ ।

सूचना प्रणालीले क्वैल

मूल्यको जानकारी दिने मात्र नभएर उत्पादकलाई व्यापारी हरू तथा ग्राहकहरूसँग जोड्ने काम पनि गर्नेछ । कृषि उपजको मूल्यसँगै यी बजार हरूमा कृषि उपजहरूको खरिद विक्री गर्ने व्यापारीहरूको नाम र फोन नम्बर सहितको विवरण यस प्रणालीमा राखिएकाले उत्पादकहरूले सिधै व्यापारीसँग समन्वय गरी आफ्ना उत्पादनलाई विक्री गर्न सक्दछन् । यस प्रणालीमा भएको किसानको बजार खण्डमा किसानहरूले एस एम.एस सेवा प्रयोग गरेर आफ्ना विभिन्न उत्पादनहरू विक्रीका लागि खुल्ला राख्न सक्दछन् ।

सामान खरिद गर्न चाहने व्यापारी वा उपभोक्ताले सिधै उत्पादकलाई फोन मार्फत सम्पर्क गर्न सक्छन् । यो सूचना प्रणालीले समग्र कृषि बजार प्रणालीलाई थप व्यवस्थित र पारदर्शी गराउनुका साथै बजारको तहहरूलाई कम गर्न मद्दत गर्ने हुँदा उत्पादकले तुलनात्मक रूपमा उचित मूल्य प्राप्त गर्न सक्षम पुरनुका साथै उपभोक्ताले समेत सुलभ मूल्यमा कृषि उपज खरिद गर्न सक्ने मन्त्रालयले विश्वास लिएको छ ।

मन्त्रालयका सचिव लेखराज दाहालले कृषि सूचना प्रणालीलाई निरन्तरता दिँदै परिष्कृत गर्दै लगिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे। यसको लाभ सबैभन्दा बढी व्यापारीले र त्यसपछि किसानले लिनुपर्ने उनको भनाइ थियो ।

स्थानीय तहका प्रमुख हरूको पनि उल्लेख्य उपस्थिति रहेको कार्यक्रममा अर्जुनधारा नगरपालिकाका अध्यक्ष बलदेवसिंह गोम्पेन तामाङले कृषि उत्पादनमा लाग्ने युवाहरू नहुँदा जमिन बाँफिन थालेको अवस्थामा किसानलाई सहयोग पुग्ने र कृषि कर्म गर्दा आत्मसम्मान र स्वाभिमान उँचो बनाउने खालका कार्यक्रम जरुरी रहेको बताए। कार्यक्रममा धनकुटा नगरपालिकाका प्रमुख चिन्तन तामाङ, कन्काई नगरपालिकाका प्रमुख राजेन्द्र पोखरेल लगायतले कृषि मूल्य सूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका थिए ।

बेतौनाका विपन्न परिवारलाई परेवा वितरण

विराटनगर । जीवन विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाले नौ परिवारलाई बिउ पूँजी स्वरूप दश जोडका दरले ९० जोड परेवा प्रदान गरेको छ । विहीवार परम्परागत सीप मार्फत उद्यमशीलता विकास का लागि धनपालथान गाउँपालिका-३ बेतौनाका नौ अति विपन्न परिवारलाई दश जोडका दरले ९० जोड परेवा प्रदान गरेको हो ।

मोरङ क्षेत्र नम्बर ५ का प्रतिनिधिसभा सांसद योगेन्द्र मण्डलले अति विपन्न परिवारलाई परेवाको बच्चा हस्तान्तरण गरे । विपन्न परिवारलाई परेवा हस्तान्तरण गर्दै सांसद मण्डलले परेवा पालनलाई उद्योगको रूपमा विकास गर्न आग्रह गरे । एक सय जोड परेवा पाल्दा मासिक ४५ हजारसम्म आम्दानी हुने बताउँदै उनले भने, 'यो दश जोड परेवालाई बीउ पूँजी मानेर उद्योगको रूपमा विस्तार गर्नुहोला ।'

विपन्न परिवारको आर्थिक हैसियत उकास्ने मुख्य आधार उद्यमशीलता नै भएको बताउँदै उनले थोरै लगानीमा उद्यमशीलता विकासको आधार तयार हुने भएकाले विपन्न परिवारका लागि परेवा पालन व्यवसाय फलदायी हुने बताए ।

व्यवसायीक रूपमा परेवा पालनबाट राम्रो आम्दानी हुने भएकाले आफ्ना क्षेत्रका अन्य जनतालाई पनि पालनका लागि प्रोत्साहन गरिरहेको उनले बताए । 'थोरै लगानीमा नियमित र राम्रो आम्दानी परेवा पालनबाट हुन्छ,' उनले भने, 'विक्रीका लागि बजारको समस्या छैन ।' सांसद मण्डलले विपन्न परिवारलाई आत्मनिर्भर

बनाउनका लागि यसअघि परेवा वितरण सुरु गरेका थिए । लघुवित्तले नमुना गाउँ बनाउने घोषणा गरेको बेतौनाका अति विपन्न परिवारलाई परेवा हस्तान्तरण गरेको हो ।

लघुवित्तले धनपालथान गाउँपालिका-३ र ४ मा पर्ने बेतौनालाई इको भिलेज बनाउने अभियान अन्तरगत काम गरिरहेको छ । सोही अभियान अन्तरगत अति विपन्न परिवारलाई परेवा बिउ पूँजी प्रदान गरिएको लघुवित्तले उद्यमशीलता विकास प्रमुख मनोजकुमार शर्माेले बताए । विपन्न परिवारलाई परेवा बिउ हस्तान्तरण गर्नुअघि लघुवित्तले परेवाको खोर निर्माण गर्न लगाएको थियो । पहिलो चरणमा खोर निर्माण गरेका नौ परिवारलाई परेवा हस्तान्तरण गरेको उनले बताए ।

परम्परागत सीप मार्फत उद्यमशीलता विकासका लागि पाएको परेवा संरक्षणका लागि परिवारले चासो दिनुपर्ने लघुवित्तका जोखिम व्यवस्था विभाग प्रमुख शिवकुमार रामले बताए । स्थानीय आफै सचेत भएमात्रै परेवा व्यवसाय फस्टाउने बताए ।

स्थानीय धामो आधारभूत विद्यालयका प्रधानाध्यापक कृष्णप्रसाद मण्डलले गाउँका अतिपन्न परिवारले परेवा पालन विस्तार गरे आफ्नो आर्थिक हैसियत उकास्न सक्ने बताए । लघुवित्तका कर्सीया शाखा प्रमुख गायत्री पोखरेलले उद्यमशीलता विकासका लागि प्रदान गरिएको परेवा पालनको अवस्थामा बारेमा लघुवित्तले अनुगमन गर्ने बताए ।

कर तिरौं, राजश्व बढाऔं
कर तिर्नु कानूनी अधिकार मात्र नभएर सम्मान पाउने अवसर पनि हो । त्यसैले कर तिरौं देशको राजश्व बढाऔं । स्वाधी लेखा नम्बर लिनुहोस इन्क भएर व्यवसाय सञ्चालन गर्नुहोस् ।
लेखा राखी हिसाबमा भर, हचुवाभै नतिरौं कर कर्तव्य ठानेर कर तिरौं नव नेपाल निर्माणमा सहभागी बन्ौं । सामान किनौं जितिलो छानेर बिल नगर्ौं अधिकार ठानेर ।
अन्तरिक राजश्व कार्यालय विराटनगर

सूचना सूचना सूचना

सडक क्षेत्रको दायौं बायाँ रहेका छरछ काट्नु सार्वजनिक अपराध हो । यसरी छरछहरू काट्नुको पाईपुमा नियम कानून बमोजिम काटवाही हुने व्यहोरा जानकारी गराउँदै छौं । सडक हाब्रो सार्वजनिक सम्पति हो, यसका संरक्षण र सम्बर्द्धन गरौं, सडक सफर राखौं र सडक अतिक्रमण हुनबाट जोगाऔं ।

सडक डिभिजन कार्यालय विराटनगर, कोशी प्रदेश

दृष्टि विशेषज्ञा कोशी प्रदेशद्वारा विश्व दृष्टि विशेषज्ञ दिवस सतपन्न

विराटनगर । दृष्टि विशेषज्ञ संघ कोशी प्रदेशले विश्व दृष्टि विशेष दिवसको अवसर पारेर विभिन्न कार्यक्रमहरूको आयोजना गरी सम्पन्न गरेका छन् ।

विश्वभरीका दृष्टि विशेषज्ञ हरूले मार्च २३ का दिनलाई दृष्टि विशेष दिवसको रूपमा मनाई राख्दा विराटनगरमा पनि विभिन्न आँखा स्वास्थ्य सेवाको जनचेतना मूक नाराका साथ करिब १५० जनाको सहभागिता मा शनिवार

पारिक्रमा गरेका थिए । दृष्टि विशेषज्ञहरूले आफ्नो दायित्वहरू बुझ्नुपर्ने, उपचार का क्रममा आफ्नो अधिकार क्षेत्रका दायरा हरूलाई निश्चित गरी आँखा स्वास्थ्य सेवाका अन्य प्राविधिक तथा नेत्र रोग विशेषज्ञ संग सहकार्य गरी अगाडि बढनुपर्ने सुझाव दिएका थिए । उक्त कार्यक्रम दृष्टि विशेषज्ञ संघ कोशी प्रदेशका अध्यक्ष अजित कुमार ठाकुरले दृष्टि विशेषज्ञहरूले आफूले गर्ने

य्याली प्रदर्शन गरेका थिए । व्याली विराटनगरको महेन्द्र चौक, काली मन्दिर, विजुली अफिस, शनि मन्दिर हुँदै महेन्द्र चौकमा समाप्त गरिएको थियो । आँखाको नियमित परिक्षण गराउं, आँखा रोगबाट टाढा बनां, दिनको २ घण्टा नानीबाबु हरूलाई घर बाहिर खेलाउं, २०५० सम्ममा हुने दृष्टि दोषको महामारीबाट बच्न जस्ता जनचेतनामूलक नारा लगाउँदै दृष्टि विशेषज्ञले नगर

सेवा प्रति समर्पित हुन अग्रसर गर्दै चिकित्सा सेवा अध्ययन शिल सेवा भएकोले हामी सबैले यस क्षेत्रमा भईरहने नयाँ शोधहरूलाई नियमित अध्ययन गर्नुपर्ने र यसले विरामी सेवामा हाम्रो गुणस्तर बढाउने भन्दै दृष्टि विशेषज्ञहरूलाई आँखा अस्पतालरूमा सिप विकासको तालिम पनि गराउन अनुरोध गरी सम्पूर्ण सहभागीहरूलाई धन्यवाद दिदै कार्यक्रम सम्पन्न गरेका थिए ।

धनकुटामा कोशी प्रदेश राजधानीको भत्कले

धनकुटा । कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री केदार कार्कीको नेतृत्वमा धनकुटा स्थित मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयको सम्पर्क कार्यालयमा पहिलो पटक बसेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकले धनकुटा वासी हर्षित भएका छन् ।

संविधानसभाका सदस्य समेत रहेका मनोहर नारायण श्रेष्ठले धनकुटा व्यवहारमै प्रदेशको राजधानीको महसुस भएको भन्दै खुसीव्यक्त गरेका थिए । बृहत् विराट क्षेत्रको अवधारणा अनुसार प्रदेशको राजधानी विराटनगर घोषणा गरे पनि त्यसको प्रत्याभूत नभइरहेका बेला मुख्यमन्त्री कार्कीको नेतृत्वमा पहिलो पटक मङ्गलवार धनकुटामा मन्त्रि परिषद् बैठक बसेको थियो ।

२०७६ साल वैशाख २९ गते तत्कालीन मुख्यमन्त्री शेरधन राईले सम्पर्क कार्यालयको उद्घाटन गर्दै मन्त्रिपरिषद्को बैठक बस्ने र महत्त्वपूर्ण निर्णय गरिने जनाए पनि उक्त कार्यालयमा बैठक भने बसेको थिएन । मुख्यमन्त्री कार्कीले मुख्यमन्त्री नियुक्त भएसँगै धनकुटामा रहेको सम्पर्क कार्यालयबाट पनि जनताको काम गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका थिए ।

जसअनुसार अरू विविध कार्यक्रमका साथ मुख्यमन्त्री धनकुटा पुगेका थिए । मुख्यमन्त्री कार्कीले सम्पर्क कार्यालयमा अब नियमित रूपमा सञ्चालन भई बैठक बस्ने समेत बताएका थिए । यस्ताछन् धनकुटामा बसेको पहिलो मन्त्रिपरिषद् बैठकका निर्णयहरू :

- स्वदेशी उत्पादन तथा उपभोगलाई प्रोत्साहन गर्दै प्रदेशका अर्थतन्त्रलाई मजबुत बनाउन प्रदेशका सबै सार्वजनिक निकायले स्वदेशी तथा विदेशी पाहुनाहरूलाई कोसेलीका रूपमा केही बस्तुहरू दिनु पर्दा, कार्यक्रममा प्रमुख अतिथी र अर्थतिहरूलाई मायाको चिना प्रदान गर्दा र कर्मचारीको स्वागत तथा विदाइ गर्दा प्रदान गरिने उपहार प्रदेश भित्रै उत्पादन भएका वस्तु हुनु पर्ने ।

- खुवाङलाई धार्मिक तथा सांस्कृतिक पर्यटनको रूपमा विकास गर्ने ।
- मन्त्रिपरिषद्को बैठक महिनाको एक पटक धनकुटामा बस्ने ।
मुख्यमन्त्री कार्यालयको सम्पर्क कार्यालयमै प्रदेश लगानी प्राधिकरणको बोर्ड बैठक पनि बसेको छ । बैठकले आगामी जेठ ७, ८ र ९ गते विश्व चिया सम्मेलन गर्ने निर्णय गर्दै त्यसको लागि निर्देशक समिति गठन

गरेको छ ।
बोर्डका प्रमुखकार्यकारी अधिकृत डा. सरोज कोइरालाका अनुसार बैठकले धनकुटाको भेडेटारमा निर्माण भएको स्काई वाकको राजश्व बाँडफाँडको लागि प्रदेश सरकार, धरान उपमहानगरपालिका र साँघुरीगढी गाउँपालिकाको प्रतिनिधि रहेको समिति समेत गठन गरेर प्रतिवेदन बुझाउने जिम्मेवारी दिइएको छ ।

मुख्यमन्त्री कार्कीले सोही क्रममा धनकुटामा रहेका सरकारी निकायका प्रतिनिधि लाई जनताका चाहाना अनुसारको काम गर्न निर्देशन समेत दिएका छन् । मुख्यमन्त्री कार्कीले आउंदो ६ महिना भित्र धनकुटा औद्योगिक ग्राम पूर्णरूपमा सञ्चालनमा आउने गरी खाका १५ दिन भित्र तयार गरेर ल्याउन निर्देशन दिएका थिए ।

ग्राम स्थापनाको ५ वर्ष बिति सक्दा समेत पूर्णरूपमा सञ्चालनमा आउन सकिरहेको थिएन । मुख्य मन्त्री कार्कीले भने, 'यस क्षेत्रको स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग स्थापना भएपछि मात्रै यो क्षेत्रका वासिन्दा लाभान्वित हुन सक्छन् ।'

सोही क्रममा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाले धनकुटामा मुख्यमन्त्री कार्की लाई स्वागत गरेका छन् । महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकालाई प्रोत्साहनका साथै सम्मान गरेर प्रदेश सरकारले उदाहरणीय काम गरेको भन्दै सम्मान गरिएको थियो । महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाले आफूहरूका समस्या दीर्घकालीन रूपमा समाधान गर्न मुख्यमन्त्री कार्की समक्ष आग्रह गरेका थिए । संचार कर्मिहरूसंगको छलफलमा मुख्यमन्त्री कार्कीले पहाडी क्षेत्रको विकास गर्न सरकार प्रतिबद्ध रहेको बताए ।

मुख्यमन्त्री कार्कीले मुख्यमन्त्री कार्कीद्वारा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा विजेता कोशी प्रदेशका खेलाडी र प्रशिक्षकलाई पुरस्कृत, पदेश यो जना आयोगको योजना तर्जुमा सुझाव सङ्कलन, राजनीतिक तथा स्थानीय बुद्धिजीवीसंग सुझाव सङ्कलनका साथै सहिद भीमनारायण श्रेष्ठकी धर्मपत्नी लक्ष्मी देवी श्रेष्ठसंग आशीर्वादलाई विराटनगर फर्काएका थिए ।

दश ठूलो शहरमा सिनेमा सक्षरता अभियान

सुरेन्द्र मण्डल रंगेली । ओस्कार अन्तराष्ट्रिय कलेजले नेपाल भरिका दश ठूलो शहरमा सिनेमा साक्षरता अभियान चलाउने भएको छ ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त नेपालकै पहिलो कलेज विगत दुई दशकदेखि सिनेमा शिक्षा क्षेत्रमा निरन्तर योगदान गर्दै आएको स्नातक तह अध्ययन गराउने कलेज हो ।

अभियान अन्तर्गत पूर्व मेची देखि पश्चिम महाकाली सम्मका प्रमुख दश शहरहरूमा विर्तामोड, विराटनगर, ईटहरी, जनकपुर, हेटौँडा, चितवन, बुटवल, दाङ, धनगढी र पोखरा संचालन हुने ओस्कार इन्टरनेसनल कलेज का

प्रशासकीय प्रमुख नाविन न्यौपानेले बताए । चैत १४ गते विर्तामोड भन्जाराबाट अभियानको शुरुवात भई चैत्र २५ गते पोखरामा समापन हुनेछ । प्लस टु सकेर स्तानातक तहमा अध्ययन गर्ने सोचिरहेका विद्यार्थीहरूलाई लक्षित गरि एक शहरमा एक दिन कार्यशाला मार्फत सिनेमा सम्बन्धी प्रश्नोत्तर, अभिनयका अभ्यासहरू, सिनेमा इतिहास, चरित्रबारे जानकारी जानकारी गराउने छन् ।

कार्यशालामा वास्तविक जीवनमा देखिएका चरित्रहरूको उदाहरण दिँदै घटना परिघटना जोड्दै सहभागी विद्यार्थीहरूले तत्कालै एउटा

कथालाई कसरी पटकथामा रूपान्तरण गर्ने कुरा पनि सिकाइने छन् । कागजमा लेखिएका कुरालाई कसरी श्रव्यदृश्यमा परिणत गर्ने भनेर त्यहीं प्रयोगात्मक अभ्यास पनि गरिने प्राध्यापक राजाराम दाहालले बताए । कार्यक्रममा कलेजबाट दीक्षित र पहिरेका विद्यार्थी गरी दुई जनाको फिल्मसमेत देखाइने छ । भविष्यमा युवा पुस्ता असल फिल्ममेकर, समीक्षक वा प्रशिक्षक हुने भएकोले पनि पुस्तालाई लक्षित संचालन गरीएको अभियानले सिनेमा प्रति हुटहट्टी जगाउने आयोजकको अपेक्षा छ । सिनेमा विज्ञद्वारा विद्यार्थी

लाई सिनेमाप्रति जागरुक र जिम्मेवार बनाउने अपेक्षाका साथ नयाँ पुस्तालाई सिनेमा सम्बन्धी आधारभूत जानकारी दिने र उनीहरूमा सिनेमाप्रति रुचि जगाउने उद्देश्यले अभियान संचालन गरिएको भन्दै सिनेमाका धेरै गतिविधि काठमाडौँ केन्द्रित भएकोले काठमाडौँ बाहिर यस्ता कार्यक्रमको खाँचो महसुस गरेर अभियान संचालन गर्न लागेको दहालले बताए ।

उक्त अभियान विराटनगर मा चैत्र १५ गते कृषि भवनको पछाडि रहेको एभरेस्ट सेकेण्डरी स्कूलमा ११ बजेदेखि सुरु भई ४ बजेसम्म संचालन हुने न्यौपानेले जानकारी गराए ।

श्री भाग्य रेखा ज्योतिष केन्द्र

श्री दीपक भोदगल्याचार्य जी
ज्योतिष, वस्तुशास्त्र एवं कर्मकाण्ड विशेषज्ञ

सम्पर्क नम्बरहरू: ९७७७७७७७ (व्यक्तिगत) ९७७७७७७७ (व्यक्तिगत)
फोन: +977-9842231225/ 9804368202
Email: bhagya77rekha@gmail.com

ग्रह, नक्षत्र निवारण, जन्मकुण्डली निर्माण, रत्न एवं धर्मोपदेश्य द्वारा कष्टको समाधान, स्वदेश तथा विदेश रोजगार, व्यापारिक, स्वास्थ्य शिक्षा एवं कैरीयर, (Love & Married Life) परामर्श हेतु भक्तहरूले आफ्नो पत्न्या पूर्व फोन द्वारा कस्यै अवस्था जिन्नुहुन्छ ।

घर/कार्यालय/पसल/ब्यान्स/द्वैत/धार्मिक तथा रियल स्टेट हेतु घास्नु परामर्श जिन्नुहुन्छ ।

समय: विहान ९:०० बजे देखि साँझ ६:०० बजे सम्म

छरिरोग सम्बन्धी निबन्ध प्रतियोगितामा आर्दशका श्रेय प्रथम

विराटनगर । विराटनगर स्थित न्युरो कार्डियो एण्ड मल्टिस्पेसियलिटी हस्पिटलले अंग्रेजी माध्यममा छारे रोग सम्बन्धी गरिएको निबन्ध प्रतियोगितामा आर्दश माध्यमिक विद्यालयको कक्षा ९ मा अध्ययन रता छात्र श्रेय शर्मा प्रथम भएको छ ।

शुक्रवार 'वर्ल्ड पर्पल डे' को अवसरमा पारेर छारेरोग सम्बन्धी अंग्रेजी माध्यमको निबन्ध प्रतियोगिता आयोजना गरिएको थियो । उक्त प्रतियोगितामा द्वितीय दिल्ली पब्लिक स्कुल कक्षा ९ की श्रुती यादव र तृतीय मेरिल्याण्ड कलेजका कक्षा ११ की सेमान्तीका पराजुली भएका थिए । उनीहरूलाई न्युरो अस्पतालका अध्यक्ष तथा वरिष्ठ विशेषज्ञ न्युरोलोजिस्ट डा. वीरेन्द्र कुमार विष्ट, एनसीएलका प्रतिनिधी अमर भट्टाचार्यले पुरस्कार वितरण गरेका थिए ।

'वर्ल्ड पर्पल डे' मनाउनको लागि न्युरोले एनसेलसंग सहकार्य गरेको छ । प्रत्येक एक सय जनामा एक जनामा छारे रोग

लाग्ने गरेको विभिन्न तथ्यांकहरूले देखाएको छ । हस्पिटल स्थापना भएपछि न्युरोमा हालसम्म २५ हजारभन्दा बढी छारे रोगका विरामीको सफल उपचार गरेको अस्पतालले जानकारी दिएको छ । अहिले पनि करिब ३ हजार विरामी नियमित उपचारको क्रममा रहेका छन् । न्युरोमा छारे रोगको उपचारको लागि भरपर्दो रहेको न्युरो अस्पतालका

अध्यक्ष तथा वरिष्ठ विशेषज्ञ न्युरोलोजिस्ट डा. वीरेन्द्र कुमार विष्टले बताए । मंगलबार विज्ञान न्युरोले प्रभातफेरी निकालेको हो । न्युरो अस्पतालबाट सुरु भएको प्रभातफेरी नगरको विभिन्न भाग परिक्रमा गरेर सोही ठाउँमा आएर सम्पन्न भएको थियो । प्रभातफेरीमा सहभागीहरूले 'समयमा नै उपचार गरौं, छारेरोगबाट मुक्त हौं', 'अन्धविश्वसलाई

हटाऊ, सबैमा जनचेतना जगाऊ', 'छारे रोग रोग होइन, यो नशा रोगको लक्षण हो', 'छारे रोगबारे घर-घर टोल-टोलमा कुरा गरौं, अन्ध विश्वासलाई हटाऊ', 'सबैमा जनचेतना जागाऊ' भन्ने मुख्य नारासहित प्लेकार्ड बोकेका थिए । प्रभातफेरीमा चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी, अस्पतालका कर्मचारी र सर्वसाधारणहरूको उपस्थिती रहेको थियो ।

२४ स्थानमा साक्षरता गोष्ठी

विराटनगर । जीवन विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाले २४ स्थानमा केन्द्र प्रमुख गोष्ठी तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ ।

'ग्लोबल मनी वीक सन् २०२४' को अवसर पारेर लघुवित्तले चैत ५ देखि चैत ११ गतेसम्म २४ स्थानमा लघुवित्तको केन्द्र प्रमुख गोष्ठी तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गरेको हो ।

लघुवित्तले चैत ५ गते भ्वापाको पथरिया, तेह्रथुमको वसन्तपुर, सिरहाको कर्जन्हा, सप्तरीको बोदेवसाइनमा केन्द्र प्रमुख गोष्ठी तथा वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रम गरेको थियो । चैत ६ गते भ्वापाको पुष्पिनगर संखुवासभाको चैनपुर, सिरहाको कल्याणपुर र सप्तरीको छिन्नमस्तामा कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । चैत ७ गते इलामको दानावारी, तेह्रथुमको म्याङलुङ, सिरहाको सुखीपुरमा पर्ने दहीपौडी बजार, सप्तरीको हनुमाननगरमा केन्द्र प्रमुख गोष्ठी तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गरेको थियो । चैत ८ गते भ्वापाको

वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रमका लागि प्रमुख कार्यकारी अधिकृत संजय कुमार मण्डल, नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत दामोदर रेग्मी, आइएसडी विभाग प्रमुख विजयकुमार मण्डल र मानव संसाधन विभाग प्रमुख सुदिपकुमार मण्डलको नेतृत्वमा छुट्टा-छुट्टै टोली खटिएको थियो ।

'प्रोटेक्ट योर मनी, सेक्योर फ्युचर' भन्ने नाराका साथ आयोजित कार्यक्रममा लघुवित्तका सदस्यलाई संस्थाको तालिम विभाग प्रमुख रञ्जना निरौला, लेखा विभाग प्रमुख अजयकुमार मण्डल, लघुवित्त विभाग प्रमुख मनोजकुमार साह र आइटी विभाग प्रमुख रमेश रायले वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी तालिम दिएका थिए ।

कार्यक्रममा स्थानीय जनप्रतिनिधिहरू सम्वन्धित (कार्यक्रम आयोजना गरिएको) वडाका वडा अध्यक्ष, पालिका प्रमुख, उपप्रमुख, प्रदेश सांसद तथा प्रतिनिधीसभा सांसदको पनि उपस्थिती रहेको थियो ।

सुरुङ्गा, धनकुटाको धनकुटा बजार, मोरङको बेलवारी र उर्लावारीमा कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । चैत ९ गते भ्वापाको शिवगञ्ज, धनकुटाको राजारानी, सुनसरीको अमाहीवेल्हा र लौकहीमा कार्यक्रम आयोजना गरेको हो ।

चैत १० गते मोरङको केरावारी, धनकुटाको बुधबारे, मोरङको अमरदह र रामचोकमा केन्द्र प्रमुख गोष्ठी तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम आयोजना गरेको लघुवित्तको प्रवक्ता सुदिपकुमार मण्डलले जानकारी दिए ।

कार्यक्रम आयोजना गरेका २४ वटा शाखाले आफ्नो शाखाका उत्कृष्ट ३ जनाका दरले ७२ जना सफल उद्यमी, ७२ जना उत्कृष्ट बचतकर्ता र ७२ जना उत्कृष्ट ऋणीलाई लघुवित्तले पुरस्कृत गरेको थियो ।

२४ शाखाका ७२ जना ह्युमन एटिएम (अधिकृत टेलर सदस्य) र हरेक शाखा अन्तरगतका उत्कृष्ट ५ वटा केन्द्र(समूह)का दरले १२० वटा लघुवित्तको केन्द्रलाई पनि पुरस्कृत गरेको थियो ।

२४ वटा शाखाले पाँच जनाका दरले १२० जना विपन्न समुदायका बाल बालिकालाई 'एडप्ट' गर्दै एक वर्षका लागि शैक्षिक सामग्री प्रदान गरेको थियो । केन्द्र प्रमुख गोष्ठी तथा

लघुवित्त सदस्यलाई वित्तीय ज्ञान अभिवृद्धि गर्ने उदेश्यले ग्लोबल मनी वीक २४ स्थानमा लघुवित्तको केन्द्र प्रमुख गोष्ठी तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम गरिएको लघुवित्तको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत संजयकुमार मण्डलले बताए । कार्यक्रमले लघुवित्तको ऋण सहयोगमा काम गरिरहेका सदस्यहरूलाई उत्साह मिलेको उनले बताए । 'कार्यक्रमले लघुवित्त र सदस्यबीचको सम्बन्ध थप मजबुत बनाएको छ,' उनले भने, 'उद्यम गरिरहेका सदस्य र संस्थाका कर्मचारीलाई काम गर्ने थप उत्साह मिलेको छ ।' कार्यक्रममा सहभागि सदस्यलाई लघुवित्तले घरआँगनमा तरकारी खेती अभियान अन्तर्गत उन्नत जातका विभिन्न तरकारीका बिउ पनि वितरण गरेको थियो । लघुवित्तका अन्य शाखाले पनि ग्लोबल मनी हवीकामा विभिन्न कार्यक्रम आयोजना गरेका थिए ।

जीवन विकास लघुवित्तले २४ जिल्लामा १६० शाखा कार्यालय माफर्त २४ जिल्लामा तीन लाख २४ हजार ५ सय ७२ सदस्यसंग वित्तीय सेवा पुर्याइरहेको छ । लघुवित्तले सदस्यका लागि २६ अर्ब ६६ करोड, ८१ लाख, २८ हजार ६ सय १५ रुपैयाँ ऋण लगानी गरेको छ ।

एकताबद्ध...

कार्यभार पूरा गर्न अग्रगमनको बाटोमा लाग्ने ?

कुन बाटो हिंड्ने भन्ने कुरा पहिचान गर्न अलि कठिन इतिहाससितर पनि फर्कनुपर्ने हुन्छ । अग्रजहरूको ठूलो बलिदानबाट २००७ सालको परिवर्तन भएको थियो । पछि कांग्रेसले गलत बाटो लिँदा २०१७ सालमा महेन्द्रले राजनीतिक 'कु' गरेका थिए ।

थुप्रै संघर्षपछि नयाँ परिवर्तनका लागि २०४६ पछि नुपुर्ण । त्यसपछि एमाले र कांग्रेसले गलत बाटो लिँदा नेपाली जनताले जनयुद्ध लडनुपुर्ण । यी सम्पूर्ण राजनीतिक घटनाहरूलाई मसिनो गरी अध्ययन गरेर अब माओवादीले कुन बाटो हिंड्ने फौसला गर्नुपर्ने बेला आएको छ । अब माओवादीले गल्ती गर्ने हो भने २०१७ साल दोहोरिन सक्छ र नेपाली जनताले उही दुःख भोग्नुपर्ने हुन्छ । त्यसैले अब विगतको भैं फोहोरी राजनीतिको आहालमा डुबुल्की मारेर अस्थिरताको चाडमाथिबाट जनताको समृद्धिको चाहना पूरा हुन सक्दैन । अहिले यो व्यवस्था तीव्र संकटबाट गुञ्जिएको छ । यो संकटबाट मुक्तलाई वाहिर निकाल्ने प्रमुख दायित्व कम््युनिस्ट पार्टीहरूकै हो । किनभने यो परिवर्तन कम््युनिस्ट पार्टीहरूकै नेतृत्वमा भएको हो ।

नेपाललाई यति धेरै विभाजित कम््युनिस्ट पार्टी चाहिएको छैन । तर एउटै कम््युनिस्ट पार्टी भनेर मात्रै पुग्दैन । समय सुहाउँदो जनताको एजेन्डा बोक्ने कम््युनिस्ट पार्टी आजको आवश्यकता हो । अहिले नेपाललाई न जडसूत्रीय कम््युनिस्ट चाहिएको हो, न त उगवावद नै । अहिले न माओवादी बोकेर हिंड्ने कम््युनिस्ट चाहिएको हो न जबज बोकेर हिंड्ने ।

जनताका तत्कालीन एजेन्डा बोक्ने प्रगतिशील समाजवादको बाटोमा हिंड्ने एउटै कम््युनिस्ट पार्टी अहिलेको आवश्यकता हो । जसले समावेशी-समानुपातिकको मुद्दा नछोडोस् । भौगोलिक र जातीय विविधताको मुद्दा बोकोस् । किसान, मजदुरका मुद्दा उठाओस् । समाजमा रहेका सम्पूर्ण असमानताका विरुद्ध उभियोस् । राजनीतिक स्थायित्व र समृद्धिबाट मात्रै यो संकटको निकास निस्कन सक्छ ।

यतिबेला पश्चिमी राजनीतिक शाक्तिहरूले यो लोकतान्त्रिक व्यवस्थाको विकल्प खोजिरहेका छन् । तर लोकतन्त्रको विकल्प लोकतन्त्र नै हो ।

हामीले बुझ्नुपर्ने कुरा के छ, भने जनतालाई अधिकार सम्पन्न बनाए मात्रै लोकतन्त्र बलियो बन्छ । त्यसका लागि शासकीय स्वरूपमा परिवर्तन आवश्यक छ । त्यो शासकीय स्वरूपको

परिवर्तनका लागि चुस्तदुरुस्त स्थानीय सरकार, अधिकार सम्पन्न प्रदेश सरकार चाहिन्छ । यो नै संघीयताको बलियो आधार हो ।

राजनीतिक अस्थिरताको अर्को कारण अहिलेको निर्वाचन प्रणाली पनि हो । यो निर्वाचन प्रणालीबाट बलियो र स्थायी सरकार बन्न नसकेको हामीले गणतन्त्र प्राप्तपछिका कालखण्डमा देखेका नै छौं ।

यही निर्वाचन प्रणाली अपनाएर अहिलेको राजनीतिक गोलचक्रबाट बाहिर निस्कन सम्भव देखिन्छ । तसर्थ जनताबाट प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी राष्ट्रपति आजको आवश्यकता हो । प्रत्यक्ष कार्यकारी राष्ट्रपतीय निर्वाचन प्रणालीले मात्रै पाँच वर्षका लागि बलियो सरकार जनताले प्राप्त गर्न सक्छन् ।

संसद नीतिगत छलफल र बहस गर्ने थलो हो । नीति निर्माण गर्ने थलो हो । त्यसलाई त्यही भूमिकामा राखेर थप बलियो बनाउनुपर्ने आजको आवश्यकता हो । यसो गर्दा राष्ट्रपति निरंकुश हुनसक्छन् भन्ने प्रश्न उठ्न सक्छ । तर त्यसलाई अंकुश लगाउन संसदको दुईतिहाइ मतले महाअभियोग लगाउन सकिने कानुनी व्यवस्था गरेर जान सकिन्छ । यसका लागि

कम््युनिस्टहरूको एकता भने जरूरी छ ।

जसरी २०४६ पछि अर्धसामन्ती, अर्ध औपनि-वैशिक अवस्थाको मुलुकलाई उक्त अवस्थाबाट मुक्त गरी जनवादी गणतन्त्र नेपाल स्थापना गर्ने उद्देश्य सहित संसदको उपयोग गर्दै जनयुद्धको तयारी गर्न विचार मिले चार कम््युनिस्ट पार्टीको बीचमा एकता गरिएको थियो । तर दशवर्ष जनयुद्धले सृजना गरेको नयाँ परिस्थितिमा सात राजनैतिक दलसंग सम्झौता गरी संविधान सभा मार्फत संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना गर्न २०६२/६३ को जनआन्दोलन सृजना गरिएको थियो ।

गणतन्त्र प्राप्तको यो १७ वर्षले पनि एउटा नयाँ परिस्थितिको सृजना गरेको छ । विकास र समृद्धिको नेपाली महत्वाकांक्षा पूरा गर्न मुलुकलाई एउटा समाजवादी कम््युनिस्ट पार्टीको आवश्यकता छ जुन कुरा कम््युनिस्ट पार्टीहरूका बीचको एकताबाट मात्रै पूरा हुनसक्छ । समाजवादी चाहना पूरा गर्न स्थायित्व र त्यसका निमित्त प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रमुख र यसको निमित्त एकीकृत कम््युनिस्ट पार्टी आजको आवश्यकता हो । (बस्नेत माओवादी केन्द्रको प्रदेश कार्यमिटी सचिवालय सदस्य हुन् ।) अनलाईन खबरबाट